

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationum evangelicarum volumen tripartitum

Creidius, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exegesis

[urn:nbn:de:bsz:31-122776](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122776)

In Die S. Jacobi.

Evangelium Matth. 20. vers. 20. 23.

Celebrat hodie sancta mater Ecclesia memoriam sancti Jacobi, qui natus est Patre Zebedæo, matre verò Salome, quæ germana fuit Iosephi, Sponsi Mariæ Deiparæ. Fratrem habuit Johannem Evangelistam, & dictus est cognomento major, ad differentiam Jacobi minoris sive Alphæi, Matth. 10. v. 3. idque vel ratione ætatis, vel ratione staturæ, vel etiam ratione vocationis ad Apostolatam, quâ Jacobum alterum antecessit. Fuit prius piscator, sed postea ad Apostolatam & hominum piscaturam una cum Iohanne vocatus, Matt. 4. v. 21. 22. Luc. 5. v. 11. & ad illustriora miracula, secretioresque actiones, præ aliis adhibitus est. Confer Matth. 17. v. 1. Marc. 5. v. 37. Matth. 26. v. 37. Interim homo fuit, & non solum de regno Christi terreno sumum habuit somnium, unde hic primatum per matrem affectat: sed etiam, privatæ vindictæ cupiditate percitus, ultionem ingratorum Samaritanorum medicatur, Luc. 9. v. 54. seqq.

Post acceptum in die Pentecostes Spiritum sanctum in Iudæa præcipue & Samaria Evangelium docuisse perhibetur. Beda scribit, ipsum etiam in Hispaniam abiisse, sed, cum exilem laboris fructum ibi animadverteret, in Iudæam reversum esse, ubi tandem anno Christi 45. ab Herode Agrippa in gratiam Iudæorum gladio interfectus est, Act. 12. v. 2.

Quod Evangelium concernit, cujus explicationem veneranda antiquitas ipsius præcipue in: *Columbini part. 1. c. 28. §. 5. p. 594.*

memoriæ consecravit, duabus illud partibus absolvitur, ut sunt:

- I. *Matris petitum.*
- II. *Christi responsum.*

J. J.

EXEGESIS.

Demosthenes, Atheniensium Orator, dixisse fertur, si quis duplex iter, quorum hoc ad mortem, illud ad imperium, aliosque mundanos honores, viatorem deduceret, mihi ostendens, alterutrius eligendi potestatem faceret, prius potius, quod ad mortem, quàm posterior, quod ad honores deduceret, ineundum eligerem. Ita non affecti sunt Iacobus & Iohannes, qui matrem subornant, ut *πρωταδεδειχθαι* sive summam in regno Christi præminentiam ipsis supplicando impetrare studeat.

Describitur enim

I. *Supplicantis persona*, quæ mater dicitur filiorum Zebedæi, quos secum Christo adduxit, Marcus expressè Iacobum & Iohannem addit, cap. 10. vers. 35. Sollicitudo hæc materna, quam erga filios declarat, est

1. *Laudabilis*, Hoc enim incumbit piis parentibus, ut de liberorum salute solliciti prospiciant ipsis

1. *In Spiritualibus*, Eph. 6. v. 4. Coloss. 3. v. 21. 2. Tim. 1. v. 5. 3. v. 15.

2. *In Corporalibus*, 1. Tim. 5. v. 8. 2. Cor. 12. vers. 14. Gen. 24. vers. 4. seqq. Hæc est optima procurandi liberos ratio, de qua quid

quid doceat etiam Siracides, vide cap. 30. v. 1. seqq.

2. *Detestabilis seu culpabilis.* Nam in scopo errat Salome, dum felicissimè liberis suis prospectum putat, si in regno Christi ad summos ipsos honores promovere possit. Tales parentes adhuc hodie multos invenies, qui de magna opum vi suis liberis maturè prospiciunt, quomodo autem boni fiant & pii, ne semel quidem cogitant, sed ad pessima quæq; scelera ipsis conivent, sicut Eli, 1. Sam. 3. vers. 13. Simiis æquales, quæ fœtum suum nimis exosculando enecant. Sapientia pauperis evehit illum, & ad Principum latus ponit, inquit Siracides, cap. 11. vers. 1. Hoc non credunt parentes ejusmodi, sed, neglectis bonis artibus, in Galliam suos filios ablegant, ut levitatem addiscant: *vel ad aulas Principum promovere student*, & si hunc præfixum scopum contingere possint, se beatos prædicant. Sed *exeat aula, qui volet esse pius*, inquit Poëta, quod germanicè ita effertur solent: *lang zu Hof / lang zur Helle.* Ad scholas igitur potius deducant liberos suos, quam ad aulas, exemplo Hannæ, 1. Sam. 2. v. 22. seqq. & Davidis, 2. Sam. 12. v. 25.

II. *Supplicandi forma.* Nam προσκύνειν αὐτῷ προσκυνῆσαι, inquit Evangelista, accessit ad eum adorans, & petens aliquid ab eo, quibus verbis indicatur

1. *Gestuum decentia*, quâ suam reverentiam declaravit. Idem nos, preces facturi, observare debemus. Hoc fecit Abraham, Gen. 18. vers. 3. præcepit David, Psalm. 95. v. 6. suo exemplo comprobavit CHRISTUS, Matth. 26. vers. 39. Luc. 22. vers. 41. Superbi enim Deo non placent, sed humilium deprecationem suscipit, Iudith. 9. vers. 16.

2. *Animi confidentia.* Quia enim soror erat germana Iosephi, Curatoris Christi, id sibi sumit audaciæ, & Christum recto pede accedit, non metuens repulsam, propter sanguinis propinquitatem, quâ Christo cum filiis suis conjuncta erat. Eodem modo nos quoque orare decet, quia Christus est frater & consanguineus noſter, Ebr. 2. v. 14. seqq. c. 4. v. 16.

3. *Supplicationis materia.* Postquam enim CHRISTUS quærit: *Quid vis?* Non quasi ignoraret, sed ut respondere compulsa ulcus subaperiat, quod sanare CHRISTUS intendebat, notante Chrysoſtomo, explicat desiderium suum, & dicit, inquit, ut sedeant isti duo filii mei, unus ad dextram tuam, & alter ad sinistram tuam in regno tuo. Quibus verbis primatum confessus in regno Christi terreno pro filiis suis à Christo petit, ut alter Proregis, alter Cancellarii vicem gerat, nec alius quisquam hoc in casu ipsos antevertat.

Discimus hic exemplo Salomes & filiorum ejus, quàm tetrum sit vitium ambitio. Hæc una siquidem efficit, ut nemo sua forte contentus esse velit, sed

Id, quod habet numeret tantum, quod non habet, optet:

& plus ultra tendat, dum capillis illicitarum concupiscentiarum in quercu perditionis hæret, 2. Sam. 18. v. 9. Proximiore Jovi, proximior fulmini. Ergò in mansuetudine opera tua perfice, hoc superat omnia, quæ ab hominibus diliguntur, aut desiderantur. Quantò major es, eò magis humilia te in omnibus, & coram Deo gratiam invenies, &c. Sir. 3. v. 19. seqq.

Crede mihi, bene qui latuit, bene vixit, & intra

Fortunam debet quisque manere suam.